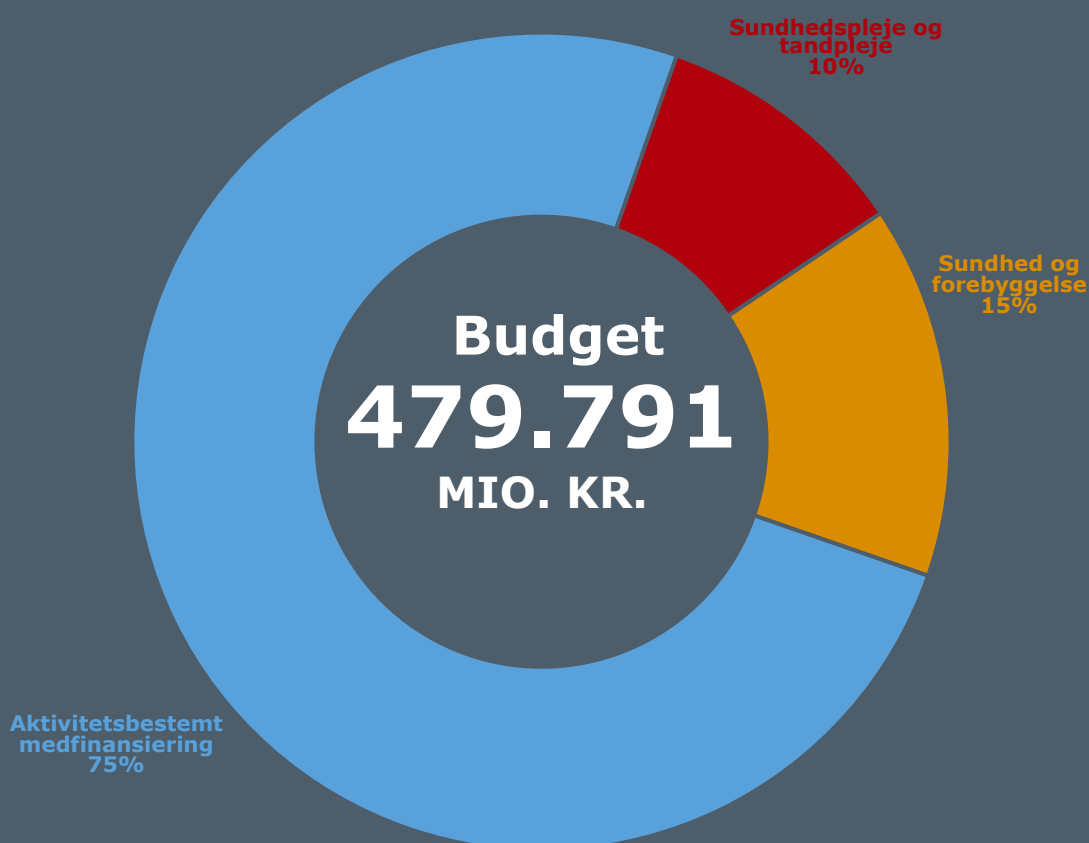

BUDGETGRUNDLAG 2024-2027

SUNDHEDSUDVALGET

Indhold

SUNDHEDSUDVALGET	1
Indhold	2
Beskrivelse af udvalget	3
Budgetramme drift	4
Sundhed og forebyggelse	4
Aktivitetsbestemt medfinansiering	7
Sundhedspleje og tandpleje	8
Budgetramme anlæg.....	11

Beskrivelse af udvalget

Sundhedsudvalget omfatter følgende politikområder:

Sundhed og forebyggelse

- Sundhed og forebyggelse varetager indsatser inden for sundhedsfremme og forebyggelse for borgerne generelt set
- Kommunen har genoptræningscentre hvor borgere efter henvisning tilbydes træning. Derudover betaler kommunen for borgeres hospiceophold og vederlagsfri fysioterapi.

Aktivitetsbestemt medfinansiering

- Aktivitetsbestemt medfinansiering er kommunens afregning til regionen for behandling og indlæggelse af borgere på sygehuse og i praksissektoren.

Sundhedspleje og tandpleje

- Sundhedspleje består af Sundhedstjenesten hvis formål er at rådgive og vejlede børnefamilier, børn og unge samt samarbejdspartnere i dagtilbud og på skoler om sundhed og trivsel.
- Tandplejen arbejder for, at børn og unge har sunde tænder og kæber samt at skabe et godt samarbejde med forældre og andre interessenter.

Budgetramme drift

Tabel 0.1 Sundhedsudvalgets budgetramme

Beløb i mio. kr. og 2024-priser	2023	2024	2025	2026	2027
Drift					
9.1 Sundhed og Forebyggelse	71.155	70.378	70.213	70.234	70.234
Folkesundhed	3.296	2.825	2.825	2.825	2.825
Betaling til region, Social tandpleje, §18-midler	11.398	10.711	11.110	11.110	11.110
Sundhedstilbud	56.461	56.842	56.278	56.299	56.299
9.2 Aktivitetsbestemt medfinansiering	361.363	361.363	361.363	361.363	361.363
Aktivitetsbestemt medfinansiering	361.363	361.363	361.363	361.363	361.363
9.3 Sundhedspleje og tandpleje	49.252	48.050	50.435	50.835	50.835
Sundhedstjenesten	14.823	14.658	14.658	14.658	14.658
Tandplejen	34.429	33.392	35.777	36.177	36.177
Udvalget i alt	481.770	479.791	482.011	482.432	482.432

På Sundhedsudvalgets område er nedenstående ændringer indarbejdet i budgettet for 2024

Oversigt over ændringer indarbejdet i budget 2024					
	Prioriteringsforslag	-2.750	-2.730	-2.330	-2.330
2024_120	Omstrukturering/reduktion i forebyggelsestilbud. Forslag 1 (Udelukker andet forslag)	-300	-600	-600	-600
2024_122	Reduktion af budget til forebyggende hjemmebesøg	-200	-230	-230	-230
2024_164	Reduktion af budget til betalinger til regionen	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
2024_230	Omlægning af kvalitetsstandard for de Forebyggende hjemmebesøg	-250	-500	-500	-500
2024_207	Reducere budget til tandpleje	-1.000	-400	0	0
	Driftsforslag	550	550	550	550
2024_568	Styrket indsats vedr. sundhedspolitik	250	250	250	250
2024_686	§18 midler tilføres budget fra puljen til ensomme ældre	300	300	300	300
	Tekniske ændringer	-800	-800	-800	-800
2024_354	Indtægtsbevilling vedr. færdigbehandlede patienter	-800	-800	-800	-800
	Nettoændring	-3.000	-2.980	-2.580	-2.580

Sundhed og forebyggelse

Beskrivelse af området

Genoptræningscentre

Slagelse Kommune har to kommunale genoptræningscentre, et i Slagelse og et i Korsør, hvortil borgere i alle aldre, henvises til af sygehuset. I starten af 2023 blev nye træningsfaciliteter ved Blomstergården i Slagelse ibrugtaget. Der er nu langt bedre faciliteter for både borgere og medarbejdere. Derudover tilbydes nogle borgere træning/rehabilitering i egen bolig af hjemmetræningsterapeuter.

Yderligere sundhedstilbud

Kommunen betaler for de borgere, der henvises til vederlagsfri fysioterapi, omsorgstandpleje og social tandpleje i form af tilbud om regelmæssig tandpleje til borgere, der ikke har mulighed for at komme til tandlæge. Derudover betaler kommunen for borgernes ophold på hospice samt færdigbehandlede patienter på sygehuse.

Forebyggelse

Forebyggelseskonsulenterne udfører forebyggende hjemmebesøg hos ældre. Derudover arbejdes med diverse tilbud til kronikere og der er ansat en pårørendevejleder, der guider og støtter.

Folkesundhed

Folkesundhed er en mindre enhed i Sundhed og Ældre, der arbejder med sundhed på tværs i hele kommunen. Udgangspunktet er det brede sundhedsbegreb, som både vægter fysisk, psykisk og social sundhed. Folkesundhed arbejder både på strategisk niveau med udvikling af sundhedspolitik og fundraising til nye sundhedsinitiativer, og på et mere konkret niveau med at udvikle, søsætte og følge op på initiativer under sundhedspolitikken, herunder tværgående og strukturelle initiativer. Folkesundhed sætter fokus på sundhed som middel til at løfte kerneopgaven på tværs af fagområder i Slagelse Kommune. Det overordnede mål er at forbedre folkesundhed i Slagelse Kommune for alle borgere.

Ny sundhedspolitik

I 2023 er gennemført proces med udarbejdelse af ny Sundhedspolitik, med inddragelse af borgere og interessenter m.fl. Den nye Sundhedspolitik forventes vedtaget på Byrådets møde i december 2023. Derefter vil der blive udarbejdet handleplaner til udmøntning af Sundhedspolitikken, som vil blive forelagt relevante udvalg i foråret 2024. Det skal bemærkes at Sundhedspolitikken erstatter tidligere "pejlemærker og fokusmål" på området.

Facts

Der arbejdes løbende med forbedring af Sundhedsprofilen for borgerne i Slagelse Kommune.

Den aktuelle udvikling viser:

- Forbedring i forhold til rygning og alkohol – men ikke i mål endnu
- Flere med udfordret mental sundhed – især blandt unge og ældre
- Stigning i moderat og svær overvægt
- Stigning i multisygdom og langvarig sygdom
- Demografiudvikling – flere ældre – flere borgere med kronisk sygdom og langvarig sygdom
- Social ulighed i sundhed fx følges uddannelsesniveau og sundhedsparametre tit ad.
- Stigning og derved øget behov.

- Generelt dårlig sundhedsprofil – Under regions- og landsgennemsnit
  - 60 % af borgerne er moderat eller svært overvægtige. Tilsvarende er 27 % af eleverne i 0-10. klasse overvægtige
  - 32 % har et højt stressniveau og 18 % har dårlig mental sundhed
  - 17,5 % er daglige rygere

- Høj andel af borgere med kroniske sygdomme og multisygdom
  - 8 % af borgerne har diabetes, 7 % har KOL og 6 % har hjerte-kar-sygdomme
  - 35 % af borgerne er multisyge
- Social ulighed i sundhed
  - Laveste kommunesocialgruppe.

Et af de nyeste tiltag der arbejdes med, er Sundhedsklynger:

Den 11. juni 2022 indgik Regeringen, KL og Danske Regioner en politisk aftale om etablering af sundhedsklynger og sundhedssamarbejdsudvalg. Sundhedssamarbejdsudvalget erstatter det tidligere sundhedskoordinationsudvalg på politisk niveau.

Sundhedsklyngerne er en forpligtende samarbejdsform, der er etableret omkring Danmarks 21 akuthospitaler. I Region Sjælland er der etableret fire sundhedsklynger. Slagelse Kommune indgår i et samarbejde under Slagelse Klyngen. I Slagelse Klyngen indgår, udover Slagelse Kommune, også NSR-sygehusene (Næstved, Slagelse og Ringsted Sygehus), Psykiatrihospitalet, almen praksis, Næstved, Ringsted og Sorø Kommune, repræsentanter fra

Patientinddragelsesudvalget samt Det Nære Sundhedsvæsen, der varetager funktioner som eHospitalet, Nærklinikker, Regionstandplejen og Lægevagten.

Formålet med sundhedsklyngerne er, at kommuner, almen praksis og hospital samarbejder og skaber sammenhæng om og for de borgere/patienter, som de er fælles om. Det vil især sige: ældre medicinske borgere, borgere med kronisk sygdom, borgere med psykisk lidelse samt børn og unge. Desuden er der fokus på, at indsatser prioriteres i forhold til datagrundlaget på området og klyngens demografiske sammensætning og udfordringer.

Slagelse Kommune indgår i samarbejde med Sorø Kommune til følgende indsatser:

Sammenhængende patientforløb for sårbare ældre:

- 72-timers behandlingsansvar
- Medicinudlevering til 3 dage
- Tidlig og koordineret palliativ indsats.

Økonomi

Budgetramme

Den samlede budgetramme fremskrives med KL's lønskøn. Sundhed og Forebyggelse er den traditionelle budgetramme, som udover PL-fremskrivning reguleres via politiske og administrative beslutninger.

Budgettet er i nedenstående tabel fordelt på udgifter og indtægter.

Tabel 1.1 Budgetramme - Sundhed og Forebyggelse

Drift	Udgifter/Indtægter	2023	2024	2025	2026	2027
Beløb i 1000 kr. og 2024-priser						
Folkesundhed	U	3.296	2.825	2.825	2.825	2.825
	I	0	0	0	0	0
Betaling til region, Social tandpleje, §18-midler	U	12.656	11.511	11.910	11.910	11.910
	I	-1.258	-800	-800	-800	-800
Sundhedstilbud	U	57.660	58.041	57.477	57.498	57.498
	I	-1.199	-1.199	-1.199	-1.199	-1.199
9.1 Sundhed og Forebyggelse		71.155	70.378	70.213	70.234	70.234

Aktivitetsbestemt medfinansiering

Beskrivelse af området

Aktivitetsbestemt medfinansiering er kommunens afregning til regionen for behandling og indlæggelse af borgere på sygehuse og i praksissektoren.

Økonomi

Slagelse Kommunes betaler et fast beløb til aktivitetsbestemt medfinansiering, som kommunen ingen indflydelse har på. Beløbet er fastfrosset med udgangspunkt i de kommunale budgetterede udgifter for 2019. Det er regeringen og KL der i forbindelse med økonomiaftalen beslutter de overordnede økonomiske rammer på landsplan.

Den samlede budgettramme i Slagelse Kommune fremskrives med KL's prisskøn.

Budgettet er i nedenstående tabel fordelt på udgifter og indtægter.

Tabel 2.1 Budgettramme - Aktivitetsbestemt Medfinansiering

Drift Beløb i 1000 kr. og 2024-priser	Udgifter/Indtægter	2023	2024	2025	2026	2027
Aktivitetsbestemt medfinansiering	U	361.363	361.363	361.363	361.363	361.363
	I	0	0	0	0	0
9.2 Aktivitetsbestemt medfinansiering		361.363	361.363	361.363	361.363	361.363

Sundhedspleje og tandpleje

Beskrivelse af området

Sundhedsplejen og Tandplejen består af to virksomheder.

Sundhedstjenesten tilbyder en række forebyggende sundhedsydelse, der skal være med til at sikre alle børn og unge i kommunen en sund opvækst og skabe gode forudsætninger for at de får en sund voksentilværelse.

Tandplejen arbejder for:

- At børn og unge kan have sunde tænder og kæber hele livet
- Et tæt samarbejde med forældre, sundhedsplejersker, pædagoger, lærere m.fl.
- En tandpleje som passer til den enkeltes behov

Tandplejen omfatter småbørn, skolebørn, unge og tandregulering

Byrådet afsatte i Budget 2021 0,3 mio. kr. til en analyse af strukturen for den kommunale tandpleje. Børne- og Ungeudvalget besluttede i marts 2021 at igangsætte analysen. Det langsigtede mål er at sikre borgere tilknyttet Slagelse Kommunale Tandpleje en god tandsundhed. En udfordring i den nuværende struktur er at tiltrække tilstrækkeligt med tandlæger med JUS til Slagelse, hvilket gør bemanning af i alt 8 klinikker vanskelig.

Tendenser og udfordringer

Sundhedstjenesten

Kommunes interne befolkningsprognose 2023-2035 forventer fortsat stigning i antallet af 0-5-årige. Der bemærkes en øget tilflytning af familier med børn i 2-årsalderen.

Udfordringer.

- Mentalisering blandt forældre: Mentalisering er forståelse for både eget og andres følelsesliv, og hvordan vi gensidigt påvirker hinanden følelsesmæssigt. Når vi mentaliserer, forstår vi både egen og andres adfærd ud fra blandt andet følelser, tanker, behov, mål og grunde.
- Overvægt: i 2021-2022 er 19,8 % af småbørn er overvægtige eller svært overvægtige. Der findes ikke tal for 2022-2023 da 3 årsbesøget er udgået og Sund sammen, i dagtilbud først er opstartet i januar 2023.
- Overvægt blandt alle skolebørn var i skoleåret 2022-2023 på 25,36 %.
- BOBU (Behandling af Overvægtige Børn og Unge) er besparet fra januar 2023, hvilket bevirker at der ikke er noget behandlingstilbud til familier med overvægtige børn i Slagelse kommune.
- Rygning: Ved 4,75 % af etableringsbesøgene (nyfødte 10-14 dage gammel) konstaterer sundhedsplejersken, at barnet udsættes for passiv rygning.
- Bevægelse eller mangel på samme: 45,8% af børnene i 0. klasse i skoleåret 2022-2023 har et eller flere områder, hvor de ikke er motorisk alderssvarende. Sundhedsplejerskerne taler om motorik i alle småbørnsbesøg.

Rekruttering

Der er på landsplan problemer med at rekruttere uddannede sundhedsplejersker. Sundhedstjenesten har siden 2021 lykkedes med at besætte alle stillinger med uddannede sundhedsplejersker efter at have ansat sygeplejersker på dispensation igennem de seneste 5 år.

Tendenser.

Sundhedsprofil for borgere i Slagelse Kommune udvikler sig generelt ikke i positiv retning.

Af særlige fokusområder i Sundhedstjenesten kan nævnes følgende:

- Tidlige graviditetsbesøg (uge 20), opsporing af sårbare familier, herunder screening af fødselsdepressioner. Samarbejde med jordemødre på Slagelse sygehus, socialfaglig afdeling og småbørnshuset i tidlig opsporing og forebyggende arbejde.
- Graviditetsbesøg (uge 30) til alle 1. gangs fødende.
- Tværprofessionelt samarbejde.
- "Sund Sammen" (3-års undersøgelser i dagtilbud sammen med sundhedsplejersken) er opstartet i januar, som erstatning for 3 årsbesøg i hjemmet. Dette er et led i besparelse.
- Deltagelse i "Vækst", SDU (udviklingsarbejde omkring overvægt).
- Deltagelse i "HOPE", Århus Universitet (udviklingsarbejde om fødselsdepressioner).
- Rejsehold i rygeforebyggelse er fra januar 2023 sparet væk, rejsehold i seksuel sundhed fortsætter i perioden 2023 -2026.
- Fokus på bevægelsesindsatser i hjemmebesøg, skolearbejde, og i motorikcafeer for familier med børn under 1 år, i samarbejde md BiDS.
- I samarbejde med BiDS uddannes alle sundhedsplejersker til Motorikassistenter i slutningen af 2023 og starten af 2024.

Tandplejen

Byrådet afsatte i Budget 2021 0,3 mio. kr. til en analyse af strukturen for den kommunale tandpleje. Børne- og Ungeudvalget besluttede i marts 2021 at igangsætte analysen. Det langsigtede mål er at Slagelse Kommunale Tandpleje også i fremtiden kan levere det lovpligtige tandplejetilbud og sikre borgerne en god tandsundhed. En udfordring i den nuværende struktur er at tiltrække tilstrækkeligt med erfarne tandlæger, der har ret til at stå alene på en klinik uden supervisor, hvilket gør bemanning af i alt 5 cariesklinikker vanskelig, hvorfor en ny struktur med langt færre klinikker; men større faciliteter vil være en nødvendighed. Udover de 6 cariesklinikker er der 1 Tandreguleringsklinik, som i øjeblikket fungerer med specialtandlægekonsulenthjælp 1 dag om ugen, da det er meget svært at rekruttere specialtandlæger. På landsplan kommunerne imellem mangler der for tiden 18 specialtandlæger.

Efteråret 2023 blev det vedtaget at udbygge Baggesenskolens tandklinik med 2 klinikker samt at renovere Æblehaven, en bygning der tidligere har huset Regionens Specialtandpleje samt Tandpinevagt. Herved kan 2 af tandplejens klinikker sammenlægges og samtidigt rumme de 4 ekstra årgange de 18-21-årige, som implementeres i kommunal tandpleje indtil 2025.

Tendenser:

Ifølge SCOR registret, som er et landsdækkende register der sammenligner tandsundheden kommuner og regioner imellem, så er tandsundheden i Slagelse Kommune for nedadgående bl.a. grundet lange ventelister i kølvandet af Corona nedlukningen, som varede ½ år i 2020 samtidig med manglende personaleressourcer især tandlæger og specialtandlæger.

Udfordringer:

- Tandplejens meget spredte struktur er indtil ovennævnte udvidelse og renovering er gennemført ultimo 2026 derfor fortsat en udfordring. De enkelte klinikker er små og meget sårbare ved sygdom eller andet fravær blandt personalet. Fraværet medfører ofte aflysninger af patientaftaler i en til flere dage. På en større klinik ville man kunne hjælpe hinanden og undgå mange aflysninger.
- Klinikkerne i Slagelse By er alt for små til at behandle de mange patienter, som hører til klinikens distrikt, hvilket øger ventetiderne. Fra medio 2022 forventes antallet af tilknyttede patienter til de enkelte klinikker at stige i takt med at de ekstra 4 årgange indlemmes med yderligere pres på ventetiderne til følge. Patientmængden forventes at stige med ca. 3500 unge borgere i alderen 18-22 år til i alt 18500 tilknyttede børn og unge fra 0 til 22 år.
- De mange klinikker kan kun vanskeligt bemannes med kvalificerede tandlæger. Således er blot en klinik bemanded dagligt med en tandlæge, øvrige klinikker har enten ingen tandlæge eller blot tandlæge 1 til 3 dage om ugen.

- Rekruttering og fastholdelse af kvalificerede tandlæger med RSV, ret til selvstændigt virke er stort set umuligt bl.a. fordi ingen tandlæger vil stå alene på de små klinikker; men ønsker flere kollegaer omkring sig og et fagligt miljø med daglig kollegasparring. Lønkravene er tillige meget høje, da der er rift om dem. Der uddannes for få tandlæger. Der mangler således på landsplan knap 400 tandlæger.
- De 4 ekstra årgange 18-22 år gør udfordringen med at løfte opgaven større og det har været nødvendigt at samarbejde med de privatpraktiserende tandlæger, om behandlinger af uopsættelig karakter, da de manglende tandlæger har indvirkning på ventetiden på behandling, hvilket fordyrer opgaveløsningen markant.
- De lange ventetider på behandling kan få flere brugere til at gøre brug af Fritvalgsordningen, hvor patienten i stedet for det kommunale tilbud vælger at få udført tandbehandling i privat regi med mellem 65% og 100% betaling fra den Kommunale Tandpleje, hvilket ligeledes vil fordyre opgaveløsningen og belaste Tandplejens økonomi.
- Ydermere står tandplejen overfor en ny udfordring nemlig manglende patientstole/behandlerrum. I forbindelse med skolelukningerne i Slagelse Kommune Tandplejen rømmet tandklinikken på Vemmelev Skole, da skolen har brug for tandklinikens lokaler for at rumme det større elevoptag, hvorved 4 behandlerrum er forsvundet.
- Den manglende lokale kapacitet sammen med et større patientoptag og manglende tandlægerressourcer bevirker at Tandplejens opgave bliver meget vanskelig at løfte. Det er dog vores håb at flere af de ovenfor nævnte udfordringer nok ikke løses ved udvidelse og renovering; men langt hen ad vejen gør opgaven lettere at løfte.

Økonomi

Budgetterne på Sundhedsplejen og Tandplejen er rammebudgetter, der fremskrives med KL's pris- og lønskøn. Derudover reguleres via politiske og administrative beslutninger.

Budgettet er i nedenstående tabel fordelt på udgifter og indtægter.

Budgetramme – Sundhedspleje og Tandpleje

Drift Beløb i 1000 kr. og 2024-priser	Udgifter/Indtægter					
		2023	2024	2025	2026	2027
Sundhedstjenesten	U	14.823	14.658	14.658	14.658	14.658
	I	0	0	0	0	0
Tandplejen	U	35.741	33.551	35.937	36.337	36.337
	I	-1.312	-160	-160	-160	-160
9.3 Sundhedspleje og tandpleje		49.252	48.050	50.435	50.835	50.835

Budgetramme anlæg

Anlæg	2023	2024	2025	2026	2027
Beløb i 1000 kr. og 2024-priser					
9.1 Sundhed og Forebyggelse	2.011	0	0	0	0
Etablering af træningsfaciliteter	2.011	0	0	0	0
Udvalget i alt	2.011	0	0	0	0

Der forventes forelagt anlægsregnskab i 2023.